

การประเมินผลการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานแบบการฝึกงานและสหกิจศึกษา
ของนิสิตมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

Evaluation of Work-integrated Learning with Internship and Cooperative
Education of Student in Rajapruk University

ณัฐวุฒิ วิเศษ

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

E-mail: nuwise@rpu.ac.th

เพียงเดือน เกิดอำแพง

อาจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

E-mail: pikerd@rpu.ac.th

Nuttavut Wiset

Lecturer, Faculty of Business Administration

Program in Management, Rajapruk University

Piangduan Kerdumpang

Lecturer, Faculty of Business Administration

Program in Management, Rajapruk University

รับเข้า: 5 กรกฎาคม 2564 แก้ไข: 7 กรกฎาคม 2564 ตอบรับ: 27 กรกฎาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการฝึกงานและสหกิจศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ 2) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของนิสิตมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการฝึกงาน สหกิจ และการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของนิสิตมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็น นิสิตที่ใช้การเรียนการสอนแบบบูรณาการเรียนและการทำงาน สหกิจศึกษา และการฝึกงาน จำนวนทั้งสิ้น 295 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test (One-Way ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความ

คาดหวังจากการบูรณาการการเรียนกับการทำงานคือ เพื่อให้ได้ประสบการณ์จริงระหว่างการฝึกงาน และมีที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยงดูแลคอยให้คำปรึกษาคอยสนับสนุนการทำงานเพื่อที่จะได้บูรณาการการเรียนกับการทำงาน อีกทั้งยังคอยชี้แจงเกี่ยวกับการบูรณาการการเรียนกับการทำงาน สำหรับการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในส่วนความท้าทายร่วมกับการเรียนรู้ที่ต้องเผชิญในตำแหน่งงานที่ได้รับ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีทัศนคติสำคัญตามประสบการณ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบ พบว่าคณะที่นักศึกษา กำลังศึกษาและรูปแบบการฝึกงานที่แตกต่างกันมีความแตกต่างกันในด้านความท้าทายหลายประการที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในส่วนเพศและสถานประกอบการไม่มีความแตกต่างกันในด้านความรู้สึกของการฝึกงาน ความท้าทายหลายประการที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ และทัศนคติที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ตามประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การฝึกงาน สหกิจ การบูรณาการการเรียนกับการทำงาน

Abstract

The purposes of this research study were 1) to study the opinion of internship and cooperative students at Rajapruk University, 2) to study the opinion of Work-integrated Learning students at Rajapruk University, and 3) to compare the level of the opinion of internship, cooperative, and Work-integrated Learning students in Rajapruk University. The samples were the students who studied in internship, cooperative, and Working-integrated Learning course in Rajapruk University, which contained 295 samples, with purposive sampling method. All samples were selected. The instrument of this research study was a questionnaire. Data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test (One-Way ANOVA). The results showed that most respondents had expectations of integrating their study with work: To gain practical experience during the doing internship and There were mentors in the workplace. These mentors were someone who had appointed at the workplace and will support you at your work to achieve the integration of study and work. Lastly, most respondent were receiving information about the WiL course clearly. For evaluating the feedback on the internship, the respondents were overall at a high level. Consideration for each aspect, the key main challenges in working with learning were overall picture at a high level and there is a critical attitude based on the experience

of total quality at a high level. For testing hypothesis, the difference in faculties to which students are studying and types of internships differed the several challenges working with learning at the level .05 of significant. Finally, gender and workplace of the respondents did not differ in the feeling with WiL internships, the several challenges working with learning and attitudes associated with experiential learning at the level .05 of significant.

Keywords: internship, cooperative, Work integrated Learning

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาของประเทศ ทั้งนี้จากแผนอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักการพื้นฐานและแนวคิดในการจัดทำแผนที่มุ่งหวังให้อุดมศึกษาเป็น หัวรถจักรในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ปฏิรูปการอุดมศึกษาทั้งระบบ และสร้างโอกาสในการเปลี่ยนแปลง การศึกษาทั้งระบบของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561) ประเทศไทยเผชิญกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบอย่างรุนแรงมากขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับตัวเข้าสู่เศรษฐกิจโลก การรวมกลุ่มเศรษฐกิจภายใต้กรอบการค้าเสรีของอาเซียนกับจีน ญี่ปุ่น และอินเดีย การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่ส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

สังคมของความเป็นวัตถุนิยม สังคมที่เน้นคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะคุณภาพบัณฑิต ดังนั้นอุดมศึกษาไทยในช่วง ปี พ.ศ.2561-2580 ต้องมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดเพื่อเป็นแหล่งความรู้ที่ตอบสนองการแก้ไขปัญหาวิกฤติและชี้้นำการพัฒนาอย่างยั่งยืนของชาติและท้องถิ่นโดยเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และต้องส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานสามารถทำงานเพื่อดำรงชีพตนเองและเพื่อช่วยเหลือสังคม มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแผนอุดมศึกษาระยะยาว กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) สำหรับเป็นเครื่องมือในการกำกับทิศทางการปฏิบัติงานของกระทรวงศึกษาธิการ และส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัด โดยได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน เพื่อสร้างผลผลิตผลลัพธ์ให้เกิดกับผู้เรียนได้อย่างมีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในช่วงของแผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560–2564) และยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ซึ่งได้ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของการพัฒนาประเทศได้ทั้งมิติความมั่นคง มิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติการบริหารจัดการภาครัฐ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ในการวางแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยเอกชนเพื่อตอบสนองนโยบายการศึกษาของรัฐบาลนั้น มหาวิทยาลัยเอกชนต้องศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาและศึกษาผลประเมินการดำเนินงานในการจัดการเรียนการสอนและการผลิตบัณฑิตให้คุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน จากการวิจัยพบว่า บัณฑิตยังไม่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ไม่สามารถปฏิบัติงานได้จริง สอดคล้องกับ วิจิตร ศรีสอาน (2562: ออนไลน์) จึงจำเป็นต้องมีความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและผู้ประกอบการ ในรูปแบบสหกิจศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมบัณฑิตที่จบออกมาให้สามารถทำงานได้ทันที การเรียนรู้แบบบูรณาการกับการทำงาน (Work-integrated Learning: WiL) เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการ ศึกษาแบบสหกิจศึกษา (Co-operative Education) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มีช่วงเวลาของการศึกษาภาคทฤษฎีสลับกับการศึกษาภาคปฏิบัติในสาขาวิชาชีพ เป็นการจัดการศึกษาแบบบูรณาการกับการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีโอกาสที่จะเรียนรู้โดยการบูรณาการทฤษฎีที่ได้รับจากห้องเรียนกับการปฏิบัติงานจริงทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะทางปัญญาสามารถคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งสามารถเรียนรู้การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี นอกจากนี้การวิจัยของ Alderman and Milne (2005) ยังพบว่าความสำเร็จของการศึกษาแบบ WiL อยู่ที่การเชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้เรียน การออกแบบกระบวนการการเรียนรู้ที่ชัดเจนและการจัดเตรียมทรัพยากรการเรียนรู้เชิงกายภาพที่เหมาะสมกับบริบทของประสบการณ์ที่ต้องการจะได้รับโดยมีการวางแผนร่วมกันทั้งสถานศึกษา ผู้สอน และผู้เรียน

ดังนั้นการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work-integrated Learning: WiL) เป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนผสมกลมกลืนกันระหว่างประสบการณ์ทำงานทางวิชาชีพนอกห้องเรียนกับการเรียนในห้องเรียน อาจอยู่ในรูปของการศึกษาวิจัย การฝึกงาน สหกิจศึกษา การทำงานเพื่อสังคม การทำงานในสถานประกอบการ หรือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นต้น (Kramer and Usher, 2011) ช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความตระหนัก มุมมอง และความเชื่อมั่นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียน ทั้งความรู้ทัศนคติทักษะ และบุคลิกภาพ เป็นการสร้างโอกาสให้แก่ผู้เรียนด้วยการปฏิบัติงานในหน่วยงานภายนอกก่อนปีสุดท้ายที่จะสำเร็จการศึกษา เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความพร้อมในการทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา (University of Waterloo, 2012; Northeastern University, 2012; Swinburne University of Technology, 2012) การบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานสามารถบรรจุไว้ในรายวิชาหรือกิจกรรมระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยจัดเพิ่มเติมตามความพร้อม แต่ทาง

มหาวิทยาลัยจะจัดการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานอย่างไรให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่องนี้เพื่อสำรวจและประเมินผลการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ เพื่อให้ให้นักศึกษา ซึ่งเป็นแรงงานในอนาคตของชาติ ได้รับการศึกษาตามแนวทางที่ถูกต้องด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนช่วยลดความสูญเปล่าทางการศึกษาสามารถตอบสนองความต้องการแรงงานท้องถิ่นในอนาคตต่อไป

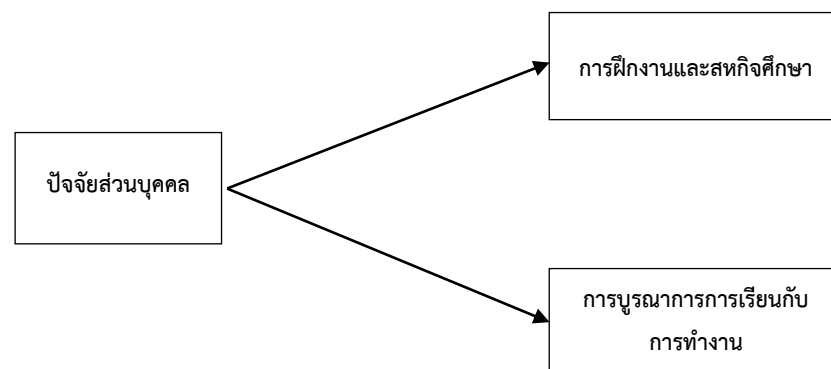
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการฝึกงานและสหกิจศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของนิสิตมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการฝึกงาน สหกิจ และการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของนิสิตมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

1. นิสิตมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการฝึกงานและสหกิจแตกต่างกัน
2. นิสิตมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานแตกต่างกัน
3. นิสิตมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์มีระดับความคิดเห็นต่อการฝึกงานและสหกิจและการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล มุ่งศึกษาการเรียนการสอนแบบบูรณาการเรียนและการทำงาน สำหรับกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎี เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย กำหนดตัวแปรที่ศึกษา ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็น นิสิตที่เรียนการเรียนการสอนแบบบูรณาการเรียนและการทำงาน สหกิจศึกษา และการทำงาน จำนวนทั้งสิ้น 295 คน โดยที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากรทั้งหมด

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม

1) แบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ปลายส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ คณะที่กำลังศึกษา สาขาวิชาที่เรียน ประเภทสถานประกอบการของการบูรณาการเรียนกับการทำงาน และ นักศึกษาได้เลือกการฝึกงานในรูปแบบใดบ้าง โดยกำหนดเป็นการเลือกตอบ (Check List) ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของคำถามเกี่ยวกับการบูรณาการเรียนกับการทำงานประเภทของคำถาม เป็นแบบมาตราส่วน (Likert Scale) ให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว คำตอบแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ความเข้าใจ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ได้ค่าความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) จากหาค่าความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์การวิจัยกับข้อคำถามที่สร้างขึ้น (The Index of Item-Objective Congruence: IOC) โดยมีค่า IOC ทั้งฉบับเท่ากับ 0.67–1.00 และได้ค่าความเที่ยง (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาได้=0.96 ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถแสดงความคิดเห็น

การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา โดยผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ใช้สถิติการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายถึงข้อมูลทั่วไป และใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) t-test และ One-Way ANOVA

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการประเมินผลพัฒนาการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของนิสิตมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ มีรายละเอียดโดยสรุปดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตที่เรียนการเรียนการสอนแบบบูรณาการเรียนและการทำงาน สหกิจศึกษา และการฝึกงาน 295 ราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีทั้งหมด 208 คน คิดเป็นร้อยละ 70.50 ที่เหลือ คือ เพศชาย มีทั้งหมด 87 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุสูงสุด 24 ปี จำนวน 192 คน และอายุน้อยที่สุด 21 ปี โดยเฉลี่ยมีอายุ 21.90 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่ในคณะ คณะบัญชี จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 54.90 รองลงมา คือ คณะบริหารธุรกิจ จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 36.90 คณะนิเทศศาสตร์ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 6.40 และคณะสาธารณสุขศาสตร์ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ฝึกงานตามสถานประกอบการ บริษัทจำกัด จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 56.60 รองลงมา คือ หน่วยงานราชการ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 15.90 บริษัทมหาชน จำกัด จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80 สถานประกอบการอื่น ๆ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 8.10 บริษัทที่ปรึกษา จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 5.10 สถาบันการศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.10 และโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ .30 และมีรูปแบบการฝึกงาน แบบการฝึกงาน (Internship) จำนวน 147 คน คิดเป็น ร้อยละ 49.80 รองลงมาคือ สหกิจศึกษา (Cooperative) จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 และการบูรณาการเรียนรู้กับการทำงาน (WIL) จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 17.60 ตามลำดับ

2. การบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน

ผลสรุปการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคาดหวังจากการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานคือ เพื่อให้ได้ประสบการณ์จริงระหว่างการฝึกงาน รองลงมา คือ เพื่อให้ได้โอกาสการจ้างงานในอนาคต เพื่อพัฒนาทักษะการจ้างงานเช่นการสื่อสารการทำงานเป็นทีมและการแก้ปัญหา ไม่มีความคาดหวัง และเพื่อที่จะผ่านในรายวิชานี้ ตามลำดับ และมีที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยงดูแลในที่ทำงานคอยให้คำปรึกษาหรือพี่เลี้ยงดูแลคือบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากสถานที่ทำงานที่จะคอยสนับสนุนคุณในการทำงานของคุณที่จะได้การบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานจำนวน 268 ราย และไม่มีที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยงดูแลในที่ทำงาน จำนวน 27 ราย อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีที่ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัยสำหรับการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน จำนวน 283 ราย และไม่มีที่อาจารย์ที่ปรึกษาในมหาวิทยาลัย จำนวน 12 ราย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับการชี้แจงเกี่ยวหลักสูตรหรือการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน จำนวน 268 ราย และไม่มีการชี้แจงเกี่ยวหลักสูตรหรือการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน จำนวน 27 ราย ในส่วนการปรับปรุงเพื่อให้การ

ฝึกงานดีขึ้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดว่าการปรับปรุงในเรื่องต่อไปนี้จะช่วยให้คุณได้รับการฝึกอบรมที่ดีขึ้นคือ ได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากมหาวิทยาลัย รองลงมาคือ ได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากอุตสาหกรรมหรือสถานที่ทำงาน ให้รับคำแนะนำที่ดีจากมหาวิทยาลัย ได้รับการเตรียมการที่ดีเช่นหลักสูตรและการเรียนที่สามารถเชื่อมโยงกับทำงาน ได้รับการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักสูตรทฤษฎีที่ดีขึ้นจากมหาวิทยาลัย และได้รับการประสานงานที่ดีระหว่างมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม ตามลำดับ และท้ายที่สุดนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เลือกที่จะเรียนการบูรณาการการเรียนกับการทำงาน จำนวน 277 ราย และไม่เลือกที่จะเรียนการบูรณาการการเรียนกับการทำงาน จำนวน 18 ราย

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกงาน

กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงาน ดังนี้

1. คุณคิดว่าการฝึกงานเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเรียนระดับมหาวิทยาลัยในระดับมาก ($\bar{x}=4.22$) มาเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ คุณได้รับคำแนะนำเพียงพอจากสถานที่ทำงาน ($\bar{x}=4.08$) คุณพอใจกับการสนับสนุนที่ปรึกษาหรือพี่เลี้ยงดูแลที่ทำงานในช่วงการฝึกงาน ($\bar{x}=4.07$) คุณพอใจกับช่วงเวลาการฝึกงานของคุณ ($\bar{x}=4.05$) คุณได้รับความรับผิดชอบด้านการทำงานเช่นการรับผิดชอบโครงการหรือโครงการย่อยในช่วงระยะเวลาการฝึกงานของคุณ ($\bar{x}=4.05$) คุณให้คะแนนการฝึกงานที่จะเป็นช่วงเวลาที่มีค่าในการฝึกอบรมและการเรียนกับการทำงาน ($\bar{x}=4.04$) คุณรู้สึกตื่นเต้นกับช่วงเวลาการฝึกงานของคุณก่อนที่จะเริ่ม ($\bar{x}=4.04$) ตำแหน่งงานที่ได้ทำงานมีความสอดคล้องกับความคาดหวังของคุณมากแค่ไหน ($\bar{x}=4.04$) คุณคิดว่าจำเป็นต้องมีหลักสูตรที่แน่นอนสำหรับการฝึกงาน ($\bar{x}=4.04$) การฝึกงานของคุณสามารถมอบประสบการณ์ที่ระบุไว้ในหลักสูตร ($\bar{x}=4.02$) คุณพอใจกับการสนับสนุนจากอาจารย์ที่ปรึกษาในช่วงระยะเวลาการฝึกงาน ($\bar{x}=4.01$) คุณได้รับคำแนะนำจากมหาวิทยาลัยเพียงพอ ($\bar{x}=3.99$) และคุณเคยได้รับประสบการณ์ภาคปฏิบัติในช่วงการฝึกงาน ($\bar{x}=3.99$) ตามลำดับ

2. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความท้าทายหลายประการที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ของนักเรียนที่ต้องเผชิญในตำแหน่งงานของคุณในความคิดเห็นของคุณอะไรคือความท้าทายหลักภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.01$) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย แสดงรายละเอียดได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความท้าทายในการได้รับงานเข้ามาในการดูแลของฉันที่ระดับมาก ($\bar{x}=4.19$) มาเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ ความท้าทายของการเปลี่ยนจากมหาวิทยาลัยเป็นที่ทำงาน ($\bar{x}=4.07$) ความท้าทายของการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอหลังจากการฝึกงาน ($\bar{x}=4.06$) ความท้าทายที่ไม่รู้ว่าฉันต้องทำงานและจะพบเจอกับปัญหาที่จะเกิดขึ้น ($\bar{x}=4.03$) ความท้าทายในการทำงานแบบเดียวกันทุกวันและไม่ได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ($\bar{x}=3.99$) ความท้าทายในการประยุกต์ใช้ทฤษฎีที่เรียนรู้จากมหาวิทยาลัยสู่การประยุกต์ใช้กับปัญหา ($\bar{x}=3.98$) ความทำ

ทนายของการสนับสนุนอุตสาหกรรมไม่เพียงพอหลังจากการฝึกงาน ($\bar{x}=3.97$) ความท้าทายของการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยไม่เพียงพอในการหาตำแหน่งงาน ($\bar{x}=3.95$) ความท้าทายของการสนับสนุนอุตสาหกรรมไม่เพียงพอสำหรับนักเรียนที่เรียน ($\bar{x}=3.93$) และความท้าทายของประสบการณ์การทำงานที่ไม่ช่วยเหลือ/ไม่เหมาะสม ($\bar{x}=3.91$) ตามลำดับ

3. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณคิดว่าทัศนคติแบบใดต่อไปนี้เป็นสำคัญตามประสบการณ์ของคุณ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.11$) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย แสดงรายละเอียดได้ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการทำความเข้าใจกับวัฒนธรรมของสถานที่ทำงานระดับมาก ($\bar{x}=4.27$) มาเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาคือ ความคิดริเริ่มส่วนบุคคล ($\bar{x}=4.25$) ความฉลาดทางอารมณ์ ($\bar{x}=4.12$) ความมั่นใจในตัวเอง ($\bar{x}=4.11$) ความสามารถและความเต็มใจที่จะเรียนรู้ ($\bar{x}=4.10$) ความสามารถทำงานได้ของทีม ($\bar{x}=4.09$) ความเพียรพยายามในที่ทำงาน ($\bar{x}=4.09$) ทักษะการสื่อสารที่ดี ($\bar{x}=4.07$) ทักษะขององค์กร ($\bar{x}=4.06$) การวางแผนส่วนบุคคล ($\bar{x}=4.02$) และทักษะทางสังคม ($\bar{x}=4.01$) ตามลำดับ

4. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1. การเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างที่เพศที่แตกต่างกันกับความรู้สึกรับรู้กับการฝึกงานแบบ WiL ความท้าทายหลายประการที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ และทัศนคติที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ตามประสบการณ์ โดยใช้ t-test เพื่อทำการทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างระหว่าง 2 กลุ่ม ผลการวิเคราะห์พบว่าไม่มีเพียงด้านเดียวที่มีเพศที่แตกต่างกันของผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความแตกต่างกันในด้านความรู้สึกรับรู้กับการฝึกงานแบบ WiL ความท้าทายหลายประการที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ และทัศนคติที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ตามประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ขณะที่นักศึกษาที่กำลังศึกษาที่แตกต่างกันกับความรู้สึกรับรู้กับการฝึกงานแบบ WiL ความท้าทายหลายประการที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ และทัศนคติที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ตามประสบการณ์ โดยใช้ F-test หรือ One-Way ANOVA เพื่อทำการทดสอบก็ต่อเมื่อมีจำนวนกลุ่มของตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ผลการวิเคราะห์พบว่า ขณะที่นักศึกษาที่กำลังศึกษาที่แตกต่างกันมีความแตกต่างกันในด้านความท้าทายหลายประการที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ในการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธี LSD ของกลุ่มตัวอย่างที่ขณะที่นักศึกษาที่กำลังศึกษาที่แตกต่างกันกับความท้าทายหลายประการที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ ผลการทดสอบพบว่า คณะบัญชีมีระดับค่าเฉลี่ยของความท้าทายหลายประการที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้มากกว่าคณะบริหารธุรกิจและคณะสาธารณสุขศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. สถานประกอบการของการบูรณาการเรียนกับการทำงานที่แตกต่างกันกับความรู้สึกรับรู้กับการฝึกงานแบบ WiL ความท้าทายหลายประการที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ และ

ทัศนคติที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ตามประสบการณ์ โดยใช้ F-test หรือ One-way ANOVA เพื่อทำการทดสอบก็ต่อเมื่อมีจำนวนกลุ่มของตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ผลการวิเคราะห์พบว่า สถานประกอบการของการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานที่แตกต่างกันไม่มีความแตกต่างกันในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. รูปแบบการฝึกงานที่แตกต่างกับความรู้สึกรู้สึกกับการฝึกงานแบบ WiL ความท้าทายหลายประการที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ และทัศนคติที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ตามประสบการณ์ โดยใช้ F-test หรือ One-Way ANOVA เพื่อทำการทดสอบก็ต่อเมื่อมีจำนวนกลุ่มของตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ผลการวิเคราะห์พบว่า รูปแบบการฝึกงานที่แตกต่างกันมีความแตกต่างกันในทุกด้านความท้าทายหลายประการที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งในการทดสอบความแตกต่างด้วยวิธี LSD ของกลุ่มตัวอย่างที่รูปแบบการฝึกงานที่แตกต่างกันกับความท้าทายหลายประการที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้ ผลการทดสอบพบว่า การฝึกงานแบบ WiL และการฝึกงาน (Internship) มีระดับค่าเฉลี่ยของความท้าทายหลายประการที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้มากกว่าสหกิจศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจต่อการประเมินผลพัฒนาการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของนิสิตมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ อภิปรายผลตามรายละเอียดการค้นพบ ดังนี้

การวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคาดหวังจากการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานคือ เพื่อให้ได้ประสบการณ์จริงระหว่างการฝึกงาน รองลงมา คือ เพื่อให้ได้โอกาสการจ้างงานในอนาคต เพื่อพัฒนาทักษะการจ้างงานเช่นการสื่อสารการทำงานเป็นทีมและการแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาสภาวะแวดล้อมการเรียนรู้ในสภาพจริงของ Stirling et al. (2016) เครื่องมือที่ใช้จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของเครือข่ายพัฒนาสหกิจศึกษาภาคใต้ตอนบน (2561) กระบวนการเรียนการสอนที่บูรณาการเข้ากับสภาพจริง (Integration) ของ Kolb and Kolb (2005) กลยุทธ์การสอนเพื่อให้เกิดการถ่ายโยงระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติ (WiL Strategies) ของ Brew and Kottler (2007) การสะท้อนคิดของผู้เรียนที่เป็นผลจากประสบการณ์ในสภาพจริง (reflection) ของ Stirling et al. (2016) ทั้งนี้ในการศึกษาประเมินผลพัฒนาการบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงานของนิสิตมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ยังชี้ให้เห็นอีกว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการให้มีระบบพี่เลี้ยงและอาจารย์ที่ปรึกษาคอยดู ซึ่งระบบการให้คำปรึกษาของคณาจารย์ในสถานศึกษาและพี่เลี้ยงในสภาพจริง (Mentorship) ของ Linford and Marshall (2014) ทำให้นักศึกษาความได้เรียนรู้จากการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้มีความสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ อลงกต ยะไวทย์ และคณะ (2558) ในระหว่างทดลองใช้ระบบการจัดสภาวะ

แวดล้อมการเรียนรู้ในสภาพจริงมีการสลับหัวข้อและเพิ่มเติมประเด็นสำคัญที่เป็นผลจากการวิจัยเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทการทำงานในสถานประกอบการของประเทศไทย หัวใจสำคัญของระบบการจัดสภาวะแวดล้อมการเรียนรู้ในสภาพจริง คือ การเรียนที่มุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome-based Learning) ที่กำหนดจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะอยู่ทุกขั้นตอนการเรียนรู้ ผลที่เกิดขึ้นจากการวิจัยจึงเป็นการสอดแทรกการเรียนรู้เข้ากับการทำงานประจำเพื่อแก้ปัญหาทางที่นักศึกษาทำในสถานประกอบการให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าทุกฝ่ายได้ประโยชน์ทั้งนักศึกษา สถานประกอบการ และสถานศึกษาอันจะส่งผลให้การผลิตบัณฑิตและผู้สำเร็จการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาอยู่คณะบัญชีมีระดับค่าเฉลี่ยของความท้าทายหลายประการที่ทำงานร่วมกับการเรียนรู้มากกว่าคณะบริหารธุรกิจและคณะสาธารณสุขศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นเพราะการทำงานและการเรียนการสอนด้านการบัญชีมีความเชื่อมโยงกับการปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพการบัญชีของผู้ทำบัญชี ทำให้การฝึกงานของนักศึกษามีความท้าทายอยู่หลายประการที่ต้องทำงานร่วมกับการเรียนรู้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประดิษฐ์ ประดับศิลป์ และ ลักษณะ เกตุเตียน (2558) ที่ได้ดำเนินการวิจัยเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพของผู้ทำบัญชีชี้ให้เห็นว่าผู้ทำบัญชีควรที่ต้องปฏิบัติงานตามจรรยาบรรณวิชาชีพ 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถการปฏิบัติงาน ด้านการรักษาความลับ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ และด้านความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ

ทั้งนี้สามารถสรุปผลจากการวิจัยได้ว่าการฝึกงานแบบการบูรณาการเรียนกับการทำงานทำให้นักศึกษาได้แสดงออกในสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้นำมาปฏิบัติทำให้นักศึกษาได้สร้างเสริมประสบการณ์จากการทำงานได้โดยตรงและตรงกับในศาสตร์ที่นักศึกษาได้เรียนจากคณะวิชา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรมีการนำผลการวิจัยไปทดลองใช้จริงในวงกว้างทั้งสถานประกอบการภาครัฐและเอกชน ถึงความเป็นไปได้และเหมาะสม
2. ควรนำผลการวิจัยไปทดลองใช้จริงกับการบูรณาการเรียนกับงานประเภทต่าง ๆ ที่แตกต่างจากรูปแบบที่ใช้ในการวิจัย เช่น 1) การฝึกงานในแบบปกติ 2) การฝึกงานแบบสหกิจศึกษา 3) หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม หรือการต่อยอดวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเรียนกับการทำงานรูปแบบใหม่ (New Models)
3. ควรให้ทางมหาวิทยาลัยมีการสนับสนุนเพิ่มเติมในด้านต่าง ๆ เช่น ข้อมูลเพิ่มเติมจากอุตสาหกรรมหรือสถานที่ทำงาน การเตรียมความพร้อมในด้านหลักสูตรและการเรียนที่สามารถ

เฉพาะกลุ่มสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์และกลุ่มสาขาวิชาบริหารธุรกิจพาณิชยศาสตร์ บัณฑิต
การจัดการการท่องเที่ยว และเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการ
อุดมศึกษา.

- Alderman B. & Milne P. (2005). **A model for work-based learning**. Lanham, MD: Scarecrow Press; p. 200.
- Brew, L., & Kottler, J. A. (2007). **Applied helping skills: Transforming lives**. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Kolb, A. Y., & Kolb, D. A. (2005). *Learning styles and learning spaces: Enhancing experiential learning in higher education*. **Academy of Management Learning & Education**, 4(2), 193-212.
- Kramer, M. and Usher, A. (2011). **Work-Integrated Learning and Career-Ready Students: Examining the Evidence**. Toronto: Higher Education Strategy Associates.
- Linford, D., & Marshall, J. (2014). *Mentorship from the student perspective*. **The Practicing Midwife**, 17(11), 33-36.
- Stirling, A., Kerr, G., Banwell, J., MacPherson, E., & Heron, A. (2016). **A practical guide for work-integrated learning: Effective practices: Effective practices to enhance the educational quality of structured work experiences offered through colleges and universities**. Ontario, Canada: Higher Education Quality Council of Ontario.
- Swinburne University of Technology. (2012). **Industry Engaged Learning: Industry-Based Learning**. Retrieved on 5th September 2012, from; <http://www.swinburne.edu.au/iel/programs/ib/>
- University of North Texas. (2015). **Take Flight Job Shadowing Program: 2015 Student Fact Sheet**. Retrieved on 19th November 2019, from; <http://studentaffairs.unt.edu/sites/default/files/pdf/2015%20Student%20Fact%20Sheet.pdf>
- University of Waterloo. (2012). **What is Co-operative (co-op) Education**. Retrieved on 19th November 2019, from; <https://uwaterloo.ca/co-operative-education/about-co-operativeeducation>